

Hej,

Posithiva Gruppen, Kunskapsnätverk för kvinnor som lever med hiv och peer-projektet 3P har tagit fram en broschyr om hiv, amning och harm reduction (skademinimering). Vi skulle vilja be om er hjälp att sprida denna till personer som lever med hiv som ammar eller önskar amma. Broschyren kan även användas som samtalsunderlag.

Vi som står bakom broschyren kommer i kontakt med personer som lever med hiv som söker information om amning eller som önskar amma, och även med personer som valt att amma sina barn. I Sverige har det inte funnits någon samlad information om säkrare amning för personer som lever med hiv, och vi har fått hänvisa personer till material från andra länder, ofta på andra språk. Att personer som lever med hiv ska få tillgång till information om säkrare amning på svenska och anpassad till en svensk kontext är huvudanledningen till att vi tagit fram denna broschyr. Broschyren består av fyra delar:

1. En kort introduktion kring hiv och amning i Sverige, och vad harm reduction innebär.
2. En del med fokus på potentiella negativa konsekvenser av att amma, i syfte att ge mottagaren bättre förutsättningar att ta informerade beslut utifrån bland annat gällande lagstiftning.
3. Råd kring hur den som lever med hiv och ammar kan minska risken för att hiv överförs. Alla råden baseras på kliniska riktlinjer och harm reduction-material från Storbritannien och Norge.
4. Information om var man kan söka stöd kring hiv och amning, samt länk till en webbsida där broschyren och annat material om hiv, amning och harm reduction finns samlat.

Vi har under en längre tid bevakat området hiv och amning. Trots att inga länder i Europa har amning som förstahandsrekommendation, så öppnar fler och fler länder (exempelvis Storbritannien och Norge) upp för att personer som lever med hiv och som önskar amma ska stödjas i det. I de europeiska riktlinjerna från EACS (European AIDS Clinical Society) har man sedan 2017 varit tydliga med att kvinnor som lever med hiv som ammar ska få stöd och uppföljning från ett tvärvetenskapligt team bestående av bland annat hivläkare och barnläkare. I svenska riktlinjer och smittskyddsblad kring hiv finns dock inget om stöd eller uppföljning vid amning.

Hösten 2021 genomförde Kunskapsnätverk för kvinnor som lever med hiv en nationell kartläggning kring de olika regionernas inställning till information om amning riktad till personer som lever med hiv. Kartläggningen visade att många inom vården läser ett förbud mot amning i den paragraf i Smittskyddslagen som säger att den som har en smittsam sjukdom är ”skyldig att vidta de åtgärder som krävs för att skydda andra mot smittrisk”. Ett alternativ till detta synsätt skulle kunna vara att utgå från fördelar och nackdelar för föräldrar och barn i ett bredare hälsoperspektiv. Det finns också forskare som argumenterar för att fördelarna vid amning kan överväga risken för hivöverföring (se t.ex. Marielle Gross m.fl. 2019: *Breastfeeding with HIV: An Evidence-Based Case for New Policy*).

I en del länder, exempelvis Storbritannien, tillhandahåller vården information om säkrare amning till personer som väljer att amma trots att den generella rekommendationen är att personer som lever med hiv inte ska amma. Att tillhandahålla sådan information är ett exempel på harm reduction. Det finns även riktlinjer från WHO och UNICEF som handlar om vårdpersonalens roll i att erbjuda stöd kring hiv och amning. Även om den primära målgruppen för WHO och UNICEF:s riktlinjer är vårdpersonal i länder med hög hivprevalens och hög barndödlighet, skriver de internationella organisationerna att riktlinjerna också kan vara relevanta i länder med låg hivprevalens, och att de kan vara till hjälp för vårdpersonal som vill stödja personer som lever med hiv som väljer att amma även om amning inte är den primära rekommendationen i den aktuella kontexten (WHO & UNICEF 2016: *Guideline: Updates on HIV and infant feeding*).

Vi hoppas att denna broschyr kan leda till öppnare samtal om amning mellan patienter och vårdpersonal. Vid frågor om broschyren, eller om ni vill beställa fler exemplar, är ni välkomna att kontakta oss på info@posithivagruppen.se eller 070 040 77 81. Mer information finns även på posithivagruppen.se/amning.